

عنوان مقاله:

تنوع مفاهیم قرآنی و تعیین معیار در فهم آن

محل انتشار:

دوفصلنامه دین و دنیای معاصر، دوره 1، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

ابوالقاسم علیدوست - عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ایران.

علیرضا قائمی نیا - دانشیار گروه معرفت شناسی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ایران

محمد حسین رفیعی - دانش آموخته کارشناسی ارشد علوم سیاسی دانشگاه مفید و دانش آموخته دکتری معارف اسلامی، دانشگاه قرآن و حدیث قم، قم، تهران.

خلاصه مقاله:

هر واژه قرآنی دارای یک یا چند معنای عرفی لغوی و یا شرعی است که در اصطلاح علم اصول از آن به حقیقت عرفی، حقیقت لغوی و حقیقت شرعی یاد می شود. منشا حقیقت لغوی، وضع است. منشا حقیقت شرعی، تعیین یا تعین لفظ در معنای مورد نظر شارع و خاستگاه حقیقت عرفی نیز قرارداد و تفاهم مردم بر کاربرد الفاظ خاص در معنای خاص است. ممکن است برخی واژگان، استعداد برتافتن دو یا سه حقیقت از حقایق سه گانه فوق را داشته باشند. حال در صورت عدم وجود قرینه برای تعیین معنای این واژگان، آن ها را باید به کدام یک از معانی حمل نمود رسالت این پژوهش، بررسی وجوه مختلف تعدد معانی واژگان قرآنی و تعیین معنای صحیح از میان معانی مفروض برای یک واژه است. در این میان، حقیقت عرفی به دلیل لزوم هم سانی زبان قرآن با زبان مخاطبان، از اعتبار بیشتری برخوردار است و هنگام تردید در تعیین معنای معیار واژگان قرآنی، اگر قرینه ای بر تعیین هر یک از آن حقایق نباشد، حقیقت عرفی تقدم می یابد. این ادعا ابتدا با طرح مقدماتی در تعریف حقایق سه گانه و افزودن حقیقت قرآنی به آن، و سپس با استدلال به برخی آیات قرآنی به اثبات می رسد.

کلمات کلیدی:

فهم عرفی، اعتبار فهم عرفی، حقیقت شرعی، حقیقت عرفی، حقیقت لغوی، حقیقت قرآنی، زبان قوم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1027449>

